

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 624/2019
30.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Булатовић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ АД ..., чији је пуномоћник др Љубиша Павловић, адвокат из ..., ради исплате зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2202/17 од 18.05.2018. године, у седници одржаној 30.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2202/17 од 18.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 889/15 од 13.04.2017. године, која је исправљена решењем истог суда П1 889/15 од 18.05.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име неисплаћеног дела зараде за период од 01.09.2012. године до 31.08.2015. године, плати укупно 1.506.341,34 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни износ ближе одређен у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 218.541,70 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате, а за већи износ од досуђених трошкова, за још 22.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, захтев тужиоца је одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2202/17 од 18.05.2018. године, преиначена је пресуда Основног суда у Ужицу П1 889/15 од 13.04.2017. године, исправљеном решењем истог суда П1 889/15 од 18.05.2017. године у ставу првом изреке и у ставу другом изреке у обавезујућем делу, тако што је одбијен тужбени

захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћеног дела зараде за период од 01.09.2012. године до 31.08.2015. године плати 1.506.341,34 динара са законском затезном каматом на сваки појединачни износ ближе одређен у том ставу изреке. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 110.980,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. која је учињена у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се не указује на конкретну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. која је учињена у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време на пословима ... прве групе и обрачун и исплата зарада тужиоцу вршена је применом коефицијента 2,9. Тужилац не поседује уговор о раду у односу на утужени период који садржи коефицијент и друге елементе за обрачун зараде. Према Одлуци директора туженог број ... од 05.04.2010. године, најмањи коефицијент за обрачун зараде је 1,8 и према том коефицијенту бруто зарада за најједноставнији посао је 19.773,00 динара. У периоду од 01.09.2012. године до 31.08.2015. године, укупна месечна зарада која је исплаћивана тужиоцу садржала је основну зараду, накнаду зараде, увећану зараду, накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора и била је већа од прописане минималне зараде. Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке тужени је зараду у утуженом периоду обрачунавао тако што је основну зараду за најједноставнији посао у фиксном износу од 10.985,00 динара, множио коефицијентом посла који је у обрачунима зарада за тужиоца за утужене месеце био 2,9, а ова зарада није била обрачуната у складу са одредбама Посебног колективног уговора за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала Србије, нити са Посебним колективним уговором за делатност путне привреде РС, којима је цена рада за најједноставнији посао била утврђена у висини минималне зараде коју прописује Социјално-економски савет, као и у складу са Законом о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу плати утужени износ, пошто је утврдио да је висина исплаћених зарада и накнада зараде нижа од износа чија је висина за утужени период утврђена применом ПКУ за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала и ПКУ за делатност путне привреде.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду са правилним закључком да је првостепени суд погрешно применио материјално право, те је одбијен тужбени захтев.

Посебни колективни уговор за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала био је на снази до 29.03.2014. године, док је Посебни колективни уговор за делатност путне привреде код туженог у примени од 22.01.2015. године, што значи да после 29.03.2014. године до 22.01.2015. године није био у примени ниједан од Посебних колективних уговора којима је регулисано питање начина утврђивања висине цене рада. Правилник о раду код туженог такође не прописује начин утврђивања висине цене рада код туженог, а зарада је у овом делу периода обрачунавана и исплаћивана применом цене рада коју је утврђивао директор својим одлукама.

Минимална зарада није уговорена ни уговором о раду, ни општим актом који се у том периоду примењивао код туженог, али је зарада која је исплаћена у овом периоду била виша од минималне зараде прописане чланом 111. Закона о раду. Тужилац током поступка није доставио доказе о постојању аката код туженог, који садржи одговарајуће параметре за обрачун зараде на основу којих би се могла утврдити њена висина, па је правилан закључак другостепеног суда да тужиоцу не припада тражена разлика зараде преко износа који су му исплаћивани до оних чија је висина утврђена применом одредаба тада неважећег колективног уговора.

Посебан колективни уговор за делатност путне привреде који је био у примени од 22.01.2015. године у члану 33. прописује да су елементи основне зараде запосленог: цена рада и коефицијент посла који запослени обавља (став 1), да се цена рада уговара у висини минималне цене рада утврђене одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије, односно Владе Републике Србије у складу са законом (став 2), као и да се опис послова из Правилника о организацији и систематизацији послова вреднује кроз коефицијенте послова који се утврђују Општим актом код послодавца у складу са Колективним уговором. Према члану 34. истог колективног уговора, основна зарада се добија множењем коефицијента посла који запослени обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао (цене рада) код послодавца (став 1), а коефицијент посла који запослени обавља, зависи од врсте и степена стручне спреме, сложености и одговорности, услова рада и других посебних услова (став 2), према ставу 3. овог члана коефицијенти за карактеристичне послове одређују се по групама послова и то: I група не захтева се стручност – неквалификован радник, која подразумева једноставан рутински рад који не захтева образовање, са коефицијентом у висини од 1.00 до 1.25; II група, која захтева образовање за рад у трајању од две године (први и други степен – ПК радник), која подразумева рад на мање сложеним и средње сложеним пословима, на којима се рад понавља уз повремену појаву нових послова, са коефицијентом у висини од 1,20 до 1,50, III група која захтева средње образовање у трајању од 3 године (III и IV степен – КВ радник), која подразумева послове сложеније и разноврсније који захтевају већи

степен самосталности у извршавању са коефицијентом у висини од 1,30 до 1,75, IV група која захтева средње образовање у трајању од четири године – четврти степен – КВ радник) и подразумева сложеније послове са коефицијентом од 1.40 до 2.10; V група која захтева специјалистичко образовање (V и VI степен, ВКВ радник и ВШС) и подразумева специјализоване сложене послове и послове који захтевају већи степен самосталности са коефицијентом од 1.55 до 2.40; VI степен захтева високо образовање – факултет (VII степен) и подразумева потпуну самосталност у извршавању послова са коефицијентом од 1.90-3.40 и VII група – руководиоци са коефицијентом од 2.50 до 5.00.

По оцени Врховног касационог суда, коефицијент у висини од 2,9 чију примену тужилац тражи приликом обрачуна разлике зараде није коефицијент који му припада према колективним уговорима за послове које је обављао у утуженом периоду (машиниста прве класе), имајући у виду стручну спрему, сложеност и одговорности, због чега не постоји основ да се тужиоцу плати тражена разлика зараде на начин којим би се комбиновали елементи утврђени одлукама туженог и колективним уговорима, тако да је неоснован захтев тужиоца којим тражи разлику зараде применом коефицијента у висини од 2,9 за утужени период. Наведени коефицијент је Посебним колективним уговорима прописан за запослене који поседују високо образовање – факултет (VII степен) и руководећи положај, а радно место тужиоца захтева нижи степен стручне спреме. Осим тога, тужилац није доставио уговор о раду, којим су му утврђени елементи за обрачун зараде, а исплатни листови за утужени период, не представљају акте на основу којих се утврђују права и обавезе по основу рада, у смислу Закона о раду и зато је другостепени суд правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев за исплату тражене разлике зараде.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић